

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Образуван К.д. № 5 / 2000 г.
Инициатива на г. Н. Г. Грозев
Насрочен доклад на Конституционния съд
на Закона за 27.04.2000 г.
17.04.2000 г.

ИСКАНЕ

от група народни представители за обявяване
противоконституционността на чл. 8, ал. 1; чл. 11, ал. 1;
чл. 12; чл. 13, т.1; чл. 72, ал. 3; чл. 94, ал. 1; чл. 107, ал. 2
от Закона за морските пространства, вътрешните
водни пътища и пристанищата на Република България

По чл. 149, ал. 1, т. 2
от Конституцията

Господа конституционни съдии,

Тридесет и осмото Народно събрание прие Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (ЗМПВВПРБ). Законът е публикуван в ДВ, бр. 11/2000 г. Някои от неговите текстове са противоконституционни на следните основания:

I. България е република с парламентарно управление (чл. 1, ал. 1 от Конституцията). Това означава, че основния държавен орган, който има най-широки правомощия и задължения да осигурява суверенитета и националната сигурност на държавата е **Народното събрание**. В противоречие с този конституционен принцип с редица текстове от ЗМПВВПРБ de facto и de iure се предоставят права на изпълнителната власт, които са в компетенциите на парламента.

В чл. 8, ал. 1 е казано, че "Чуждестранен военен или подводен кораб може да влезе във вътрешните морски води и да посети с мирна (невоенна) цел откритите пристанища и рейдове с разрешение на Министерския съвет, ако не е предвидено друго в споразумение между Република България и държавата на знамето".

Такъв чуждестранен военен кораб, включително и подводница, **въоръжена с ядрено оръжие**, може с разрешение на МС да влезе във вътрешните морски води и да посещава пристанищата ни (чл. 11, ал. 1). Вътрешните морски води са част от територията на Република България (чл. 5, ал. 2).

Всъщност тези два текста (чл. 8, ал. 1 и чл. 11, ал. 1) дава право на МС да разрешава на територията на България да пребивават всякакви чуждестранни военни и подводни кораби, **включително и въоръжени с ядрено оръжие**. Според чл. 12, МС "определя реда за

посещение и престой на чуждестранните военни или подводни кораби”, независимо от тяхното въоръжение, **включително и “снабдени с ядрени енергийни устройства”**.

Ядреното оръжие е оръжие за масово унищожение. По статут България е безядрена държава и на нейна територия не трябва да има ядрено оръжие.

В чл. 8 и чл. 11 се говори за посещение “с мирна (невоенна) цел”. Известно ни е Р. № 6/94 г. по к.д. № 6/94 г. на КС (ДВ бр. 59/94 г.). Но тук става въпрос за военни кораби, снабдени с конвенционално оръжие. По правилата на морското право, военните кораби, които пребивават в чужди вътрешни води или териториалното море, не са подчинени на юрисдикцията на съответната държава и като военна структура изпълняват заповеди на своето командване. Военният кораб е винаги бойна единица, като някои от тях разполагат с огромна разрушителна сила. Те изпълняват заповеди на своето командване, включително и когато се намират “във вътрешните морски води” на чужда държава. Така, че военният кораб винаги има преки или потенциално военни цели.

Вътрешно противоречив е чл. 13, т. 1, който гласи, че “Предварително разрешение за влизане във вътрешните морски води или пристанищата не се изисква: 1. При официално посещение, когато на кораба се намира държавен глава, министър-председател или ръководител на ведомство по външните работи, както и за съпровождащите го кораби”.

Ако посещението е **официално**, то това означава, че компетентните български държавни органи са поканили представителите на другата държава. **Никой не отива на “официално посещение”, без да е поканен**, а следователно му е разрешено да пребивава като гост в държавата-домакин. Така както е формулиран текста, обаче означава, че без разрешение на НС определеният кръг лица по чл. 13, т. 1 могат да влизат във вътрешните ни морски води, съпроводвани примерно от армада военни кораби, включително въоръжени с ядрено оръжие. И то без знанието и съгласието на парламента. **Тук не става въпрос за “държавния глава, министър-председателя или ръководителя на ведомството по външните работи”, а за военните кораби, които навлизат в наша територия.**

Казаното до тук се отнася и до чл. 72, ал. 3 за чуждестранните военни кораби по река Дунав.

Съгласно чл. 84, т. 11 от Конституцията единствено Народното събрание може да разреши пребиваването на чужди войски на територията на страната или преминаването им през нея. Безспорно един надводен или подводен кораб, въоръжен с конвенционално, ядрено или друго оръжие е “чужда войска” по смисъла на Конституцията. Това е поради характера на бойната единица - **кораба**, той винаги има военно предназначение и е денонощно “в бойна готовност”.

Изводът е, че само Народното събрание на основание чл. 84, т. 11 К може да разрешава на чужди военни или подводни кораби да

влизат “във вътрешните морски води” и пристанищата на Република България. Това не е в компетенциите на МС, включително и когато са въоръжени с ядрено или друго оръжие за масово унищожение.

II. Според чл. 94, ал. 1 и чл. 107, ал. 2 ЗМПВВПР, собственици на пристанища могат да бъдат не само държавата, а и всякакви други физически и юридически лица. В чл. 92 законодателят се е опитвал да даде понятието “пристанище”. Макар и противоречива, от тази легална дефиниция е видно, че те са територия от брега, като включват канали и акватории, които са несъмнено водни площи.

Според чл. 18, ал. 1 от Конституцията “крайбрежната плажна ивица” е “изключителна държавна собственост”. Крайбрежна плажна ивица е мислената граница между водната площ и сушата. Тази брегова линия е сухоземната граница на Република България. Стеснителното тълкуване на плажна ивица като място покрито с пясък и предназначено за плажуване е в противоречие с конституционната идея, очертаваща обектите на изключителна държавна собственост. В този дух е и трайната практика на Конституционния съд на Републиката. Всяко друго тълкуване при ограничения ресурс на крайбрежната брегова ивица на Република България би поставило под сериозно съмнение възможността за гарантиране на правата на гражданите по чл. 35 от Конституцията. Доколко става въпрос за крайно ограничени по своя брой обекти - естествен монопол, допускането на частната собственост върху тях би било в нарушение и на конституционното изискване по чл. 19, ал. 2 законът да предотвратява злоупотреба с монополизма.

Господа конституционни съдии,

Молим на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията да обявите за противоконституционни чл. чл. 8, ал. 1; 11, ал. 1; 12, 13, т. 1; 72, ал. 3 ЗМПВВПРБ, като противоречащи на чл. 1, ал. 1 и чл. 84, т. 11 от Конституцията и на чл. 94, ал. 1 в частта му “...и собствениците”, а чл. 107, ал. 2 в частта му “...по искане на лицата, притежаващи правото на собственост върху него” ЗМПВВПРБ, като противоречащи на чл. 18, ал. 1, чл. 19, ал. 2 и чл. 35, ал. 1 от Конституцията.

Молим да конституирате като страни президента на Република България, Министерския съвет, Министерство на транспорта, Съюза на частните превозвачи по море “Черно море - 2000” с адрес гр. Варна, ул. “Зеленика” № 18А и парламентарните групи в 38-ото Народно събрание.

3 март 2000 г.

С уважение:

1. Любен Кориезов
2. Михаил Миков
3. Татяна Дончева
4. Любомир Пантелеев
5. Зейфер Мутафчиев
6. Янак Стоянов
7. Никола Зойчев

8. Азгел Чаиренов
9. Любомир Божков
10. Руен Станков
11. Пламен Славов
12. Мелена Пучкьева
13. Венер Вачков
14. Тодор Костадинов
15. Свещан Свещан
16. Петар Симитров
17. Георги Михайлов
18. Анастас Мелеманов
19. ~~Анастас Мелеманов~~
20. Василко Фрунзаоренов
21. Анастас Вржанов
22. Угю Вржанов
23. Свещан Симитров
24. Иван Борисов
25. Донка С. Дончева
26. Иван Д. Зензов
27. Георги Пиритски
28. Ангел Манев
29. Анастас Трапезиц
30. Антон Деминков
31. Златко Ж. Златев
32. Румен Нв. Такопов
33. Криво Мерангулов
34. Стефан М. Нинев

35. Баенн Возаннелв
36. Георги Борзинов
37. Иван Иванов
38. Бойко Великов
39. Стратимир Иотов
40. Личо Гавел
41. Стесрен В. Тейштежнелв
42. Анянелв Мозанов
43. Лво Юкиелв
44. Георги Бурванов
45. Георги Каробанелв
46. Марселла Митево
47. Иван К. Иванов
48. Благовелв Хр. Ангелв
49. Джордан Мичанелв
50. Самелв Величелв
51. Иван Желв